

Rae vallavalitsus ja volikogu

08.01.2026

PÖÖRDUMINE

Säilitame alushariduses valikuvabaduse ja toimiva koostöö munitsipaal- ja erasektori vahel

Rae vallas on aastaid toiminud süsteem, kus lapsevanematel on olnud reaalne valik: munitsipaallasteaed või erasektori lastehoid/eralasteaed - ning vald on aidanud tagada, et alusharidus oleks kättesaadav ja pere saaks teha lapse vajadusest lähtuva otsuse. Täna on arutelu muudatus, mille kohaselt munitsipaalkoha pakkumine tähendaks, et lapsevanem ei saa enam sarnast toetust, kui ta soovib valida erasektori teenuse. Praktikas on see lapsevanema jaoks valiku piiramine. Me ei soovi vastandumist. Soovime lahendust, mis hoiab kvaliteeti, kättesaadavust, rahalist mõistlikkust ja koostööd.

Probleem seisneb selles, et lapse vajadused ja perede olukorrad on erinevad ning alushariduses ei saa lähtuda põhimõttest, et üks lahendus sobib kõigile. Peredel on erinev igapäevane logistika, töökorraldus, õdede-vendade paiknemine, lapse erivajadused ja kohanemine konkreetse keskkonnaga. Kui toetuse saamine seotakse üksnes vallapoolse lasteaiakoha pakkumisega, kaob perel sisuline võimalus valida lapsele sobivaim lahendus. Sellisel juhul nihkub süsteemi toimimise risk lapsevanemale, sest valiku säilitamine tähendab perele sageli märkimisväärset lisakulu, mis omakorda tekitab ebavõrdsust – valikuvabadus jääb vaid neile, kes suudavad selle eest maksta. Samal ajal on erasektor Rae valla alushariduse teenusevõimekuse oluline osa, aidates paindlikult katta kasvava rahvastiku vajadusi ning täiendades munitsipaalsüsteemi, mitte olles sellest eraldiseisev alternatiiv. Seetõttu peab ka rahaline arutelu olema läbipaistev ja võrreldav, eristades igapäevase teenuse ülalpidamise kulusid investeeringutest ning lähtudes ausast ja lapsest lähtuvast arvestusest.

Meie ettepanekud

1. Säilitada põhimõte, et toetus järgib last, mitte teenuseosutaja omandivormi (munitsipaal vs erasektor).
2. Koostada ja avaldada läbipaistev kulumudel: ülalpidamiskulu lapse kohta, teenuse ostu kulu lapse kohta, investeeringud eraldi.
3. Kutsuda kokku töökohtumine (vald + lapsevanemate esindajad + munitsipaalasutused + erasektori esindajad), et leida kokkulepe, mis kaitseb last ja pere valikuvabadust.

Avalda toetust palvele säilitada Rae vallas toimiv ja lapsekeskne alushariduse korraldus, kus peredel on päriselt võimalik valida sobiv teenus ilma, et neid seataks fakti ette.

Avalda toetust [siin](#)

Kontakt: Mari Kummer, Eesti Lastehoidude Liit, info@elhli.ee, +372 5623 9539

Märkus andmekaitse kohta: toetuse avaldajate andmeid kasutatakse üksnes pöördumise esitamiseks.